

A Győri Ítéltábla dr. Reinthaller Rezső ügyvéd által képviselt) **felperesnek** dr. Steixner Ferenc ügyvéd által képviselt **I.r. és II.r. alperesek** ellen tulajdoni igény iránt indított perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2011. március 18. napján kelt P.20.516/2010/9. számú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes megfizetni az alpereseknek egyetemlegesen 15 napon belül 80.000,- (Nyolcvanezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. és II.r. alpereseknek egyetemlegesen 250.000,- forint perköltséget azzal, hogy 445.000,- forint feljegyzett eljárási illetéket az állam visel.

Ítéltének indokolásában megállapította, hogy néhai "A" mintegy 13 évig tartott szorosabb kapcsolatot a felperessel akként, hogy ez idő alatt anyagi önállóságukat mindketten megőrizték. A néhai és gyermeke, az I.r. alperes között 1994. október 10. napján kötött öröklési szerződés 1998. júniusában felbontásra került.

A felperes és a néhai 2006. szeptember 6. napján öröklési szerződést kötöttek, amelynek 2. pontja szerint - a felperes által vállalt tartás fejében - "A" úgy rendelkezett, hogy bármikor bekövetkező halála esetére az ingatlan-nyilvántartásban a **helység 1-ihrsz.** alatt felvett és természetben a **Helység 1 ...** szám alatt lévő 173 m2 lakóház megnevezésű ingatlanból a tulajdonát képező 2/12 tulajdoni részzelöltségnek, valamint a **helység 1-ihrsz.** alatt felvett 1111 m2 belterületi, beépített terület és kert megnevezésű ingatlanból tulajdonát képező 2/4 részzelöltségének, továbbá a halálakor meglévő minden ingóságának, esetleges

követelésének és esetleg meglévő egyéb ingatlanainak kizárólag örököséül a felperest nevezte meg. A megyei bíróság rámutatott, hogy az ügyvéd által készített és ellenjegyzett szerződést tanúk nem írták alá, ekként az alaki okból érvénytelennek tekintendő.

Az örökhagyó 2008. szeptember 22-én bekövetkezett halálát követően a felperes a hagyatéki eljárásban az alaki hibás öröklési szerződésre alapítottan tulajdoni igényt kívánt érvényesíteni a néhai gyermekei, az I.r. és II.r. alperesekkel szemben. Erre tekintettel az eljáró közjegyző a hagyatéki eljárást a jelen eljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a Ptk.655.§-a szerinti öröklési szerződés, valamint a Ptk.586.§.(1) bekezdése és 587.§.(1) bekezdése szerinti tartási szerződés között lényeges különbséget jelent, hogy öröklési szerződés esetén a vagyontárgy tulajdonjoga csak az örökhagyó halálával száll át, s eddig az időpontig a tartási szolgáltatást nyújtó személyt csupán „örökségi váromány” illeti meg, míg a tartási szerződés szerint a tartást nyújtó személy az ellenszolgáltatást valamely későbbi, konkrétan meghatározott időpontban és még mindenképpen az eltartott életében szerzi meg. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy ez az alapvető különbség nem teszi lehetővé a tartási elem azonossága mellett azt, hogy egy alaki okból érvénytelen öröklési szerződés a Ptk.234.§.(2) bekezdésében rögzítettekre történő hivatkozással a szerződés jogi hatását tekintve utólagosan eltartási szerződéssé váljon. Az öröklési szerződést nem lehet egyidejűleg tartási szerződésként is értelmezni, éppen a szerződésben tartást vállaló fél tulajdonszerzésének időpontjára tekintettel.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp.78.§.(1) bekezdése alapján rendelkezett azzal, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§.(1) bekezdése és 14.§-a szerint a feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte akként, hogy az ítélet tábla a kereseti kérelemnek adjon helyt. Hangsúlyozta, hogy a magyar kötelmi jogban irányadó „szerződési hűség” elvére figyelemmel, a Ptk.198.§.(1) bekezdésében, valamint a Ptk.234.§.(2) bekezdésében írtakra tekintettel még egy alakilag hibás szerződés esetén is arra kell törekedni, hogy a Ptk.201.§.(1) bekezdése szerinti visszterhes jogügylet alapján a jogok és kötelezettségek teljesítésre kerüljenek. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása önmagában is ellentmondásos, hiszen a végrendelet illetőleg a végintézkedés természetéből fakadóan semmilyen körülmények között nem lehet visszterhes jogügylet. Rámutatott, hogy a magyar kötelmi jogban nincs két olyan szerződéstípus, ami teljesen megegyezne egymással, ebből következően pedig az elsőfokú ítéletben írtak alapján a Ptk.234.§.(2) bekezdése egyáltalán nem lenne alkalmazható. Mivel a felperes szerződéses partnere időközben elhunyt, a tulajdonjog átszállás időpontjának sem lehet olyan kiemelt jelentőséget tulajdonítani, ahogy arra a megyei bíróság ítéletében hivatkozott. Álláspontja szerint az alpereseknek kellett volna bizonyítaniuk azt, hogy a tartási szerződés megkötése a felek feltehető szándékával ellenkezett.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Hangsúlyozták, hogy az öröklési szerződés érvénytelen voltát a peres felek nem vitatták.

Álláspontjuk szerint a megyei bíróság helytállóan mutatott rá arra is, hogy az öröklési és a tartási szerződések közötti alapvető különbség nem teszi lehetővé azt, hogy alaki okból érvénytelen öröklési szerződés jogi hatásait tekintve utólagosan eltartási szerződéssé váljon. Előadták, hogy az elsőfokú eljárásban becsatolt ügyvédi tényvázlat is arra utal, hogy a felperes és az örökhagyó öröklési szerződést kívántak egymással kötni.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen, a Pp.206.§.(1) bekezdésének megfelelően értékelve helyes tényállást állapított meg és az abból levont jogi következtetés is helytálló, azt az ítéletábra teljes körűen osztja. Az ítéletábra ezért az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján hagyta helyben (Pp.254.§.(3) bekezdés).

A fellebbezésben írtakra tekintettel az ítéletábra az alábbiakat tartja szükségesnek kiemelni:

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy leglényegesebb különbség a tartási és az öröklési szerződések között a tulajdonjog átszállásának módja és időpontja. Helyesen utalt arra is, hogy ez a lényegi különbség egyúttal azt is jelenti, hogy egy alakilag hibás öröklési szerződés utóbb nem értékelhető tartási szerződésként. Az alperesek fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott, az elsőfokú iratok közt 8/F/1. alatt elfekvő ügyvédi tényvázlat szerint a szerződő felek kifejezetten abban állapodtak meg, hogy a néhai eltartása fejében a felperes eltartót az eltartott halála után kizárólagos örökösévé nevezi. Ez pedig a tulajdonjog átruházásának módját és időpontját illetően olyan egyértelmű akaratnyilvánítás volt a felek részéről, amely kizárja, hogy azt utóbb másként lehessen értelmezni.

A másodfokú eljárásban vesztes felperes a Pp.239.§. és Pp.78.§.(1) bekezdés alapján köteles az alperesek fellebbezés folytán felmerült perköltségét megfizetni, az ügyvédi munkadíj áfát is magában foglaló összegéről az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM.

rendelet 3.§.(1), (2), (5) és (6) bekezdései alapján rendelkezett. A feljegyzett fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13.§.(1) bekezdés és 14.§-a alapján az állam viseli.

Győr, 2012. évi április hó 3. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr.Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr.Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó

